

BULL VE TERRİER IRKLARI

Dost mu yoksa düşman mı?

İNSANIN ARTIK SORUMLULUĞUNU ALMA ZAMANI

Tüm bull ve terrier ırkları rakiplerine göz açtırmayacak yeteneklerle donatılırken iş saatleri dışında evde ailelerine ve özellikle de çocuklara karşı gösterdikleri sonsuz sadakat ve toleransla bulunduğumuz yüzyıla kadar geldi. 19. yüzyılın ortalarından itibaren yasaklanmaya başlanan kanlı müsabakaların ardından küçük bir azınlık hala bu şekilde istismar edilirken çok büyük bir çoğunluğu artık yaşamlarını sevgi dolu aile köpeği olarak geçirmektedir.

Günümüzde onları yanlış tanımamıza neden olanların elindeki az sayıda köpek bütün bir popülasyonun temsilcisi mi sayılmalı?

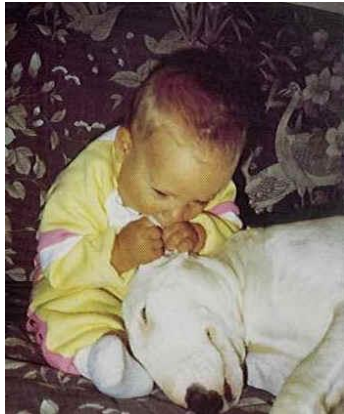
Onları dikkatsizce üreten ve kasten ya da tecrübesizlikle toplum için tehlikeli hale getirenlerin artık gerçek sorumlular olduğunu ne zaman kabul edeceğiz?

Haber vermek yerine haber pazarlamayı seçen medya ne zaman sadece dışlarını gösteren belirli köpek ırkları resimlerini değil de hikâyenin tamamını toplumla paylaşacak?

Pit Bullar doğru bir eğitimle mükemmel aile köpekleridir.

İngiltere'de hala daha pek çok çocuk ilk adımlarını **Bull Terrier** ya da **Staffordshire Bull Terrier**'lerinin tasmalarına tutunarak atıyor.

Ne yazık ki son 20 yıl **Amerikan Pit Bull Terrier** adına pek şanslı geçmedi. Dünya gerçek suçluyu belirlemekteki isteksizliği nedeniyle tüm bull ve terrier ırklarını aynı kadere mahkûm etme eğiliminde.

Burada suçluyu belirleyebiliriz.

Tüm bull ırkları çok özel fiziksel ve zihinsel yeteneklerinin anlaşıldığı aileler için ideal köpeklerdir. Yeter ki mahalledeki en sert köpeğe sahip olma hevesiyle onları bir silaha çevirmeyelim.

Staffordshire Bull Terrier ailenin ayrılmaz bir parçasıdır.

Tehlikeli olan bu köpeklerin fiziksel yeteneklerine gereksinim duyacak kadar zayıf olan bizleriz.

Bu nedenle lütfen aşağıdakileri size anlatılanları bir kenara bırakarak bu harika köpeklerle tekrar tanışma şansını kendinize tanıyarak okuyun.

İçindekiler

Dövüş Köpeklerinin İlk Defa Ortaya Çıkışı.....	sayfa 5
İngiltere ve Dövüşler.....	sayfa 6
Boğa ve Köpek Dövüşleri.....	sayfa 7
Köpek Dövüşleri.....	sayfa 8
Bull ve Terrier.....	sayfa 9
Amerikan Pit Bull Terrier.....	sayfa 10
İrkin Amerikanlaşması.....	sayfa 11
Amerikan Staffordshire Terrier.....	sayfa 12
Diğer Bull ve Terrier Irkları.....	sayfa 13
Bir Dövüş Köpeğinin Karakteri.....	sayfa 16
Bull ve Terrier Irklarının Genel Özellikleri.....	sayfa 17
Medya Canavarı.....	sayfa 19
Ya diğer ırklar?.....	sayfa 21
Saldırgan Bir Köpek Nasıl Elde Edilir?.....	sayfa 22
Saldırgan Bir Mizacın Değerlendirilmesi.....	sayfa 23
Hayvana Saldıran İnsana da Saldırır mı?.....	sayfa 25
Kimden alınmalı?	sayfa 26
Sonuç ve Tavsiye.....	sayfa 26
Videolar.....	sayfa 30

Bu döküman İlker Ünlü'nün 2000 yılında yayınladığı www.reocities.com/bullveterrier sitesinden derlenmiştir. Kaynak olarak Jacqueline O'Neil 'in "The Ultimate American Pit Bull Terrier" ve Jeo Stahlkuppe'nin "Amerikan Pit Bull Terrier/Amerikan Staffordshire Terrier", Dr.Dieter Fleig'in "Bull Terriers" ve David Harris'in "Bull Terrier Today" kitaplarının yanı sıra internet ve çeşitli köpek dergilerinde zaman zaman yayınlanan makalelerden faydalanılmıştır

Dövüş Köpeklerinin İlk Defa Ortaya Çıkışı

Asya bugünkü mastif tipi köpeklerin ilk defa ortaya çıktığı kıtadır. Mastif tipi köpekler koruma ve savaş köpeği olarak kullanılan güçlü ve dayanıklı köpeklerdi. MÖ 6. yüzyılda Fenikeli tüccarlar Antik Yunan'da "**Mollosus**" denen bu cesur ve sert köpeklerden bazılarını İngiltere'ye göturdüler. Bu köpekler ada üzerindeki bugünkü mastif tipi köpeklerin ataları oldu.

Yüzyıllar sonra Romalılar İngiltere'yi istila ettiğinde sahiplerinin yanı başında cesurca savaşan bu adalı köpeklerden çok etilendiler ve İtalya'ya bu dövüşken köpeklerin seçilmiş örnekleriyle döndüler. İngilizlerin "**Pugnaces**" adını verdiği bu köpekler Romaların istila ettikleri diğer Avrupa ülkeleri boyunca da tanınıp hayran kazandı.

Bu savaşçı köpekler aynı zamanda kanlı Roma sirklerinde diğer vahşi hayvanlar, kendi türleri ve zırlı adamlarla dövüştürülüyordu. MS 395 yıllarında **Symmachus** bu köpeklerden boğa dövüşlerinde de kullandıkları için **bulldog** (boğa köpeği) diye bahsetmektedir.

Bulldoglar tarih sahnesine ilk çıktıklarında bu günkü torunlarından çok daha farklı bir görünüm sergiliyordu.

Antik çağlarda bildiğimiz gibi köpek ırkları bulunmamaktaydı. Köpekleri kullanıldıkları görevlere göre adlandırılıyordu. Örneğin İngiltere’de tüm iri bekçi köpeklerine mastif; porsuk ya da tilki gibi hayvanların peşinden toprak (terra) altındaki inlere girebilecek kadar küçük, cesur ve atik köpeklere terrier denmekteydi.

Ünlü İngiliz köpek ırkları tarihçisi George R.Jesse, bulldog’un daha küçük ve çevik basık burunlu köpekler elde etmek için mastifler arasındaki seçici üretimden elde edildiğini yazmaktadır. Böylece köpeğin ısırdığı zaman bile nefes alabilmesi mümkün olmaktadır.

Geçmişin vahşi bulldogları bu günün sakin yaradılışlı çağdaşlarından çok farklıydı. Eski bulldogların daha uzun çeneleri ve bacakları vardı. Daha uzun boylu ve çeviktiler. Bazılarının uzun ve düz kuyrukları bile vardı.

İngiltere ve Dövüşler

1800’lü yıllara gelindiğinde bu tür kanlı sporlar eski İngiltere’nin günlük yaşamının birer parçası haline gelmişti. Wednesbury/Staffordshire’da “Old Sal” adındaki dişi bulldog yavru olduğunda kilisenin çanları çalınmıştı. Madencilerin yaşadığı bölgelerde bir bulldog doğumda ölecek olursa yavrular kadınlar tarafından emzirilerek büyütülüyordu.

Boğa –köpek dövüşleri ve diğer kanlı sporlar sadece işçi sınıfı için değil saray çevresi için de ciddiye alınan bir eğlence biçimi olmuştu. 1559’da Fransız büyükelçisi İngiltere’yi ziyaret ettiğinde Kraliçe Elizabeth bir de köpeklerin boğa ve aylarla kapıştırıldığı gösteri düzenlettirmişti. Çeyrek yüzyıl sonra benzer gösteri bu sefer Danimarka büyükelçisi için düzenlenecekti.

Kral I. James de İspanya büyükelçisini eğlendirme de Kraliçe Elizabeth geleneğini izledi. Köpek dövüşlerine bilinen ilk sınırlama 1618 yılında yine Kral I. James'den geldi. Dini nedenlerden dolayı dövüşleri Pazar günleri yasakladı.

Kral I. James, dövüşlerin organizasyonunu özellikle de Christopher Marlowe oyunlarında başarılı bir aktör olan Edward Alleyn'e verdi. Alleyn dövüşlerden de kazandığı paralarla daha sonra Dulwich College'i kurdu.

Boğa-Köpek Dövüşleri

Bu gün İngiltere'nin Birmingham ve Dorchester gibi şehirlerinde hala boğa-köpek dövüşlerini hatırlatan cadde isimleri bulunmaktadır. Aslında bu dövüşler o kadar kabul görmüştür ki boğaların köpeklerle dövüştürülmeden kasaplarca kesilip satılmaları bazı şehirlerde yasaklanmıştır. Bunun arkasında yatan neden boğaların köpeklerce ısırıldığında daha besleyici ve yumuşak ete sahip olacağı inancıdır.

1661'de George Staverton adındaki bir beyefendinin yılda bir kez eti satılarak kimsesiz çocuklara kıyafet alınması karşılığında dövüşlere bir boğa bağışlaması bu kanlı alışkanlığın toplumca ne derece kabul gördüğünün diğer bir göstergesidir. Bu Wokingham geleneği 1823'e kadar sürmüştür.

Dövüş öncesinde boğa yere çakılı bir kazığa boynuzları ya da boynundan bağlanarak üzerine bir hatta bazen bir kaç köpek salınıyordu. Kasaplarca kesilmeden önce saatlerce bu şekilde işkence ediliyorlardı. Köpeğin boğa ile yüz yüze karşılaşması ve onu hassas burnundan yakalayarak hareketsiz bırakması gerekiyordu. Bir kaç köpek tarafından saldırıya uğrayan boğa bazen korku ile yere yatıyor; fakat altına ateş tutularak ayağa kalkmaya zorlanıyordu. 1801'de Burry St.Edmonds'da bir boğanın toynakları kesilerek kanlı bacakları üzerinde kendini savunmaya zorlanmıştır. Bir tarihçi bunu belgelemesine rağmen bu tür sahnelerin kaç defa tekrarlandığı bilinmemektedir.

Bulldog sahipleri için bu dövüşler ciddi bir rekabet havasında geçmekteydi. Boğada şanslarını denemek için para yatırmaları gerekiyordu ve boğayı hareketsiz bırakan köpek ödül kazanıyordu. Boğalar köpekleri 3-4 metre havaya fırlatıyor ve köpeklerin sahipleri düşüş hızlarını kesmek için omuzlarıyla hemen kenarda hazır bekliyordu. Pek çok kere boğanın boynuzlarına kendilerinin de hedef olduğu oluyordu. İç organları dışarı sarkmaya başlamış cesur köpekler hala dövüşmeye zorlanıyor; çoğu boğanın toynakları altında eziliyordu.

Yazılı tarih bir kasap ve onun kararlı buldog'unun tüyler ürpertici hikâyesini de bu günlere taşımıştır. Kasap, köpeğini boğa ile dövüştürmek için alana salar. Hemen yanında köpeğin yavruları da bulunmaktadır. Bulldog boğanın burnundan yakaladığında kasap keskin bıçağıyla köpekte derin yaralar açmaya yavaş yavaş kollarını ve bacaklarını gövdesinden ayırmaya başlar. Kan kaybından ölen köpek yine de ısırdığı yeri bırakmaz. Cesaretini kanıtladığından yavruları kasap tarafından hemen oracıkta büyük paralara satılır.

Köpek Dövüşleri

İngiltere'de tüm kanlı sporların yasaklanması 1835'i bulur. Köpek dövüşleri daha önce de yapılmasına rağmen daha çok ana gösteriden önce bir tür ısınma aktivitesi olarak görülmekteydi. Bu tür kanlı sporlar yasaklandıktan sonra boğa, ayı hatta aslanlarla yapılan dövüşler tarihe karışmak zorunda kaldı. Köpek dövüşleri ise gizlice bir birahänenin arka odalarından birinde ya da kilerlerde yapıldığından uzun süre hasır altında devam etti.

1835 öncesi dövüşler öylesine organize olmuştu ki kuralları belirlenmiş; hatta köpekler için özel egzersiz programları bile hazırlanmıştı. 1825'de *The Sporting Magazine* dergisinde Westminster'da düzenlenen dövüşler hakkında makaleler yayınlanır olmuştu.

Karşılaşmaların amacı kazanmanın gururundan çok para kazanmaktı. Yaşam koşullarını biraz olsun geliştirmek isteyen yoksul insanlar için bu bulunmaz bir fırsattı. Örneğin, İngiltere'nin Staffordshire şehrinde madenlerde çalışan işçiler en tehlikeli bölgelerde kimlerin çalışacağını belirlemek için mesai başlangıcında aralarında kura çekiyorlardı. Tavan çökmesi, gaz kaçağı, makinelerde bozulmadan kaynaklanan sık ölümler yaşamı bir kumara çevirmişti. En kötüsü de bazen tehlikeli bir iş bile bulunmuyordu. 1800-1850 yılları arasında İngiltere'deki ekonomik buhranda pek çok kişi açlıktan ölmekteydi. Buhran yılları sırasında hızlı endüstriyel büyüme şehirlerde nüfus patlamasına neden olurken yaşam kalitesini neredeyse sıfıra düşürmüştü. Bu, çocukların okullardan alınıp günde 12 saatten fazla çalışmak zorunda bırakıldıkları yıllardı.

Köpeklere kavganın en ateşli anına bile öfkesini insana yöneltmiyordu. İnsana saldırganlığın cezası ölümdü.

Büyük İngiliz şehirlerinde yaşam koşulları gelişme gösterdikçe daha az insan köpek dövüşlerine ilgi göstermeye başladı. Kuzeye doğru endüstri ve maden şehirlerinde koşullar daha yavaş iyileştikten bu kanlı spora ilgi uzun süre devam etti. Yaşamlarıyla kumar oynayan bu insanlar köpeklerinin sağlığını düşünmekten doğal olarak uzaktılar. Para onlar için yiyecek demektir. ***Çocuklarıyla madenlerde yan yana çalışan bu insanlar için köpek dövüşleri nasıl zalimce ve insanlık dışı gelebilirdi?***

"Bull ve Terrier"

1800'lerde bazı bulldog üreticileri daha sert ve çevik köpekler üretmek umuduyla yeni şeyler denemeye başladı. En güçlü ve vahşi bulldoglarını yine en atik ve ateşli terrierlerle çiftleştirmeye başladılar. Bu melezlemeler köpeklerin boyutlarını azaltıp onları daha çevik ve etkili kılarken güçlerini kaybetmeksizin dövüşkenliklerini daha da arttırmayı başardı. Bu köpeklere "***Bull ve Terrier***" ya da "***Yarı Yarıya***" gibi isimler veriliyordu. Bu köpekler görünüm olarak tamamen melez özellikler sergilemekteydi. Melezlemelerde sadece en iyi dövüş potansiyeli gösteren terrier ve bulldoglar çiftleştirildiğinden henüz ortada bildiğimiz safkan bull ırkları (***İngiliz Bull Terrier, Staffordshire Bull Terrier, Amerikan Pit Bull Terrier/Amerikan Staffordshire Terrier ya da Boston Terrier***) yoktu.

1830 tarihli eski "bull ve terrierleri" gösteren bir yağlıboya tablo.

1850'lerden önce bir "**Bull ve Terrier**" nadiren bir diğerine benziyordu. Zamanla birbirleriyle çiftleştirilmeye başlanmasıyla daha belirgin bir ırk halini aldılar. Yine de 19.yüzyıl kitaplarına bakıldığında bulldog'un "**bull ve terrier**" mi yoksa gerçek "**bulldog**"un karşılığı mı olduğunu anlamak güçtür. Çoğu bull ırkı o dönemlerde yeni yeni ortaya çıkıyordu ve hangisinin hangisi olduğunu anlamak gerçekten de zordu.

1860'dan sonra İngiltere'nin maden ve çömlekçi şehirlerinde yaşam kalitesi yükseldikçe köpek dövüşlerine ilgi tamamen kaybolmasa da azalmaya başladı. Aynı dönemlerde "**Tazı Yarışları**" popüler olmaya başlamış ve **Whippet**ların hızla yıldızı parlamıştı. İşin ilginç yanı yumuşak huyluluğu ve sürati ile tanınan **Whippet**'in üreticileri de yine aynı insanlardı.

Amerikan Pit Bull Terrier

Amerika'ya İngiltere ve İrlanda'dan göçlerin gerçekleşmesi ile "**Bull ve Terrier**" bir anda kendini Amerikan dövüş ringlerinde buldu. 1600'ların başlarında New England'da ayı-köpek dövüşleri yasaklanmış olmasına rağmen 17. yüzyılın sonları ve 18. yüzyıl boyunca boğa-köpek, köpek-köpek ve horoz dövüşleri halk arasında popülerliğini sürdürüyordu. İlk Amerikan dövüş köpeklerinin hemen hepsi İngiliz ve İrlanda'dan ithal edilmişti ve çoğu hala aynı amaçla üretilmeye devam ediliyordu.

Amerika'da dövüşler öylesine ilgi görüyordu ki 1881 yılında Louisville'de yapılacak bir karşılaşma öncesinde köpek sahipleri şehrin en iyi otelinde ağırlanmıştı. Belediye başkanı ve Polis şefi de organizasyon komitesi içindeydi.

İrkin Amerikanlaşması

İlk "***Bull ve Terrierler***" 12-15 kg gelirken bu günkü Pit Bullar 18-30 kg gelmektedir. Öyleyse o dünden bu düne ne değişmiş olabilir?

Açıklamalardan biri, Amerikalıların daha büyüğün daha iyi olduğuna inanmalarına dayanmaktadır. Bu bir yere kadar doğruysa da gerçek sadece bundan ibaret değildir.

Amerikan Pit Bull Terrier 1980'lere kadar Amerikan halkının güvendiğı aile köpeğı olarak görölmekteydi.

İdealist öncülerin Batı'ya göçleri sırasında "***Bull ve Terrierlerden***" faydalanmaları bu konuda daha büyük bir rol oynamıştır. Bu köpeklerin yeteneklerinin çok yönlülüğü onları Batı'ya göç eden öncü ailelerin yardımına koşmuştur. Çiftlik evlerini ve çocukları vahşi hayvanlara karşı kararlı bir biçimde savunan "***bull ve terrierlerin***" bir kısmı da büyük ve küçük baş hayvan sürülerini gütmeye kullanılmıştır. Sonunda biraz daha iri köpeklerin işlerine daha fazla yarayacağına inanan bu aileler üretimde daha iri "***bull ve terrierleri***" kullanmaya başlamıştır. Böylece köpeklerinin kurt, dağ aslanları hatta ayılara karşı şansı daha da artmıştır.

Hala sürü güdümünde kullanılan az sayıdaki Amerikan Pit Bull/Staffordshire Terrierlerden biri.

1898 yılında Chauncy Z. Bennet **the United Kennel Club**ı (UKC) (Birleşik Köpek Kulübü) kurmuş ve ırka **Amerikan Pit Bull Terrier** adını vermiştir. Bennet bu ırk ismi ile köpeklerin bir Amerikan Irkı olarak yerleşmesini amaçlamıştır. İlk yıllarında UKC kendi dövüş kurallarını belirlediyse de artık bu köpek kulübü tamamen köpek dövüşlerinden uzak bir organizasyondur.

Yeni Bir Kan: Amerikan Staffordshire Terrier:

"Simokin Giymiş Pit Bull"

1936 Mayısında köpeklerini showlara sokmak isteyen bazı **Amerikan Pit Bull Terrier** sahipleri **Staffordshire Terrier Kulübünü** kurdu. Amaçları köpeklerini bir dövüş köpeği olarak gören **Amerikan Köpek Kulübü**nce (AKC) resmi olarak tanınmaktı. 1936 Haziranında ırk AKC tarafından "**Staffordshire Terrier**" adıyla tanındı. Bu tarihten itibaren bazı Amerikan Pit Bull Terrier sahipleri köpeklerini AKC'ye kayıt ettirirken bazıları UKC'ye Amerikan Pit Bull Terrier adıyla kayıt ettirmeye devam etti. Bazıları ise her iki organizasyona da her iki isimle köpeklerini kayıt ettiriyordu.

Amerikan Staffordshire Terrierler etkileyici köpeklerdir.

1972 yılında AKC ırkın adını "Staffordshire Terrierden" "**Amerikan Staffordshire Terrier'e**" çevirdi. Böylece Amerikan Stafforshire Terrier AKC organizasyonu altında daha kesin standartlarla üretilerek Amerikan Pit Bull Terrier'den ayrı bir kan özelliği kazanarak yeni bir ırka dönüştü.

Diğer Bull ve Terrier Irkları

Staffordshire Bull Terrier: İsmi İngiltere'nin kuzeyindeki bir maden şehrinde almıştır. 35-40 cm omuz yüksekliği ve 11-16 kg ağırlığıyla **Staffordshire Bull Terrier** İngiltere'de ilk üretilen "Bull ve Terrierler'e" en fazla benzeyen ırktır. Dövüşler için üretilmiş bir ırk olduğu için **İngiliz Köpek Kulübü** (KC) tarafından **1935** yılına kadar kabul edilmemiştir. O tarihten beri sadık bir aile köpeği olarak kendini defalarca ispatlamıştır. İngiltere'de en fazla rağbet gören terrier ırkıdır.

Staffordshire Bull Terrier İngiltere'de çocuklarla iyi geçinmesi nedeniyle "**Dadı Köpek**" olarak anılmaktadır.

Bull Terrier: Irkın doğuşu, zengin **Viktoryen** toplumu içinde orta sınıfın show ve ev köpeklerine artan ilgisinin bir sonucudur. Böylece yükselmeye başlayan orta sınıf kendilerine statü ve saygınlık kazandıracak yepyeni bir alanda kendilerini gösterme fırsatı bulmuştur. Bu taleplere cevap olarak **Birmingham**lı bir köpek tüccarı olan **James Hinks**, o dönemlerin dövüşken bull-ve-terrier'lerinden yepyeni bir köpek üretmiş ve adını **Bull Terrier** koymuştur. Bu amaçla şu an nesli tükenmiş Eski Beyaz İngiliz Terrier, Bulldog, Dalmaçyalı ve çeşitli terrier çaprazlamalarını kullanmıştır. Bazıları İspanyol Pointeri, Greyhound (İngiliz Tazısı) ve Fox Terrierin de kullanıldığına inanılmaktadır. İngiliz Bull Terrier Derneği 1835 kurulmuştur. Bull Terrier, eski bulldog ve terrier melezi bull-ve-terrier'ler gibi doğuş köpeği olmaktan çok, bu Birmingham'lı James Hinks tarafından gerçek bir show ve aile köpeği olarak üretilmiştir. Yaklaşık son 200 yıldır bull terrier üretiminin tek amacı insana eşlik eden bir ırka sahip olmaktır.

19 yüzyıl İngiltere'sinde beyefendileri bir elinde baston bir elinde bull terrierle görmek sık rastlanan bir Őeydi. Irka o zamanlar "**Beyaz Kavalye**" ismi verilirdi.

Minyatür Bull Terrier: Minyatür Bull Terrier, kuzeni bull terrier ile boyut dışında aynı standarda sahiptir. Maksimum 35 cm olan MinBT neşeli terrier karakteriyle Standart Bull Terrier'in küçük bir modelini isteyen aileler işin harika bir alternatiftir.

Minyatür Bull Terrier

Boston Terrier: Boston Terrier, Boston'un dövüş arenalarında kendini göstermeye başladığından bu güne büyük yol kat etmiştir. Bull ve terrier ile bulldog çaprazlamalarından elde edilen bu köpeklerin ataları diğer kuzenleri gibi İngiltere'den gelmiştir.1889'da yaklaşık 30 üretici **Amerikan Bull Terrier Klubünü** kurdu. Üretilen köpeklere sevenlerince "**Yuvarlak yüzlü**" ya da "**Bull Terrier**" adı verilmişti. Gerçek Bull Terrier üreticileri bu köpeklerin terrier, Bulldog üreticileri ise gerçek bulldog olmadığını idda ederek karşı çıktı. 1891'de ismi **Boston Terrier'e** çevrilmiş ve ilk standardı yazıldı. AKC tarafından ırk 1893 yılında tanındı.

Boston Terrier hayat dolu ve zeki bir ırktır

Pitbull aynen herhangi bir köpek gibi saldırgan doğmaz saldırgan yapılır.

Bir Dövüş Köpeğinin Karakteri

Popüler inanca ve medyaya rağmen köpek dövüşleri bull ve terrier ırklarını ne insana karşı saldırgan olacak şekilde üretmiş ne de eğitmiştir. Sağı solu belli olmayacak bir köpekle aynı atmosferde çalışmak zorunda olduğunuzu düşünün bir kere.

Geleneksel bir köpek dövüşü küçük kare bir alanda köpeklerin sahipleri ve bir hakem olmak üzere üç kişinin bulunduğu bir arenada gerçekleşirdi. Dövüş öncesi köpeklerin kiloları belirlendikten sonra her köpek rakip köpeğin sahibi tarafından derisine diğer köpeğin ısırarak istemeyeceği bir madde ya da zehir sürülme riskine karşı yıkanır ve havluyla kurulanırdı. ***Kaç dövüşçü, rakibinin insana saldıran köpeğini dövüş öncesi yıkamayı kabul ederdi? Eğer her an parmaklarını kaybedebileceklerine inansalardı kaç kişi o küçücük alanda hakemlik yapmak isterdi?***

Aslında, dövüşte sürekli elle müdahale edildiklerinden dövüş köpeklerinin insanlarla dost canlısı, dengeli ve güvenilir olmaları gerekiyordu. Boğa-köpek dövüşleri döneminde boğa köpeği metrelerce havaya fırlattığında sahipleri köpeklerinin hızını omuzlarıyla kesiyordu. Ne kadar kızgın ve acı içinde olsalar da hiç bir köpek öfkesini insana yöneltmeden tekrar rakibine saldırmaya devam ediyordu.

Bu gün doğru şekilde üretilmiş bull ve terrier ırkları insanların yanındayken neşeli ve dışa dönük bir karakter sergiler. Irka yeni olanlar köpeklerinin yabancılarla biraz fazla dost canlısı olmalarından şikâyet edebilir. Fark köpek gerçek tehlikeyi hissettiğinde ortaya çıkacaktır. Bu köpekler eğitim almadan da doğal olarak ailesini koruyacak güdülerle donatılmışlardır. Kendine sonsuz güven onu her ortamda sakin hatta oyunbaz kılmaktadır. ***Bu nedenle yavrular insana saldırmaya cesaretlendirilmemelidir.***

İngiltere'deki ilk "***bull ve terrier***" kayıtları en sıkı dövüşen köpeklerin sık sık sahip değiştirdiğini göstermektedir. Bu nedenle bu köpekler oldukça kolay adapte olabilen hayvanlardır. Doğru bakım sağlandığında bir evden diğer eve kolaylıkla geçebilirler.

Bull ve terrier ırklarının çok yüksek acı eşikleri vardır. Çoğu ciddi bir hastalığı olmadığı sürece acısını belli etmez. Bu gün bu özellikleri çocuklu aileler ve sakatlar için onları ideal köpekler yapmaktadır. Tekerlekli sandalye ile kazara bir çarpma ya da bir çocuğun biraz aşırı sevgi gösterisi bu ırklarca hoşgörüle karşılanır.

Bull ve Terrier Irklarının Genel Özellikleri

Bull ve terrier ırkları nesiller boyu zihinsel tutarlılık ve karakteri üzerinde dikkatle durularak üretilmiştir. Ne kadar güzel olurlarsa olsunlar gerçek insan dost karakterinden uzak, saldırgan köpekler gerçek ırk özelliğini sergilemiyor demektir. Karakter her bireye göre değişiklik gösterse de bazı özellikler bu ırkların her üyesinde var olmalıdır. İnsana saldırgan, çevresine karşı çekingen anne ve babalardan üretilmiş yavrulardan uzak durun. Yavrular kucağınıza aldığınızda neşeyle yüzünüzü yalamalıdır.

Kendilerine güvenleri bildik bölgesel kuralara uymalarını önler. Onlar her yerde mutlu ve dışa dönüktür. Diğer köpeklerin sataşmalarını görmezden gelme eğilimlerine rağmen bu her zaman böyle olmaz. Unutulmamalıdır ki onlar geçmişte de olsa diğer köpeklerle dövüşmek üzere üretilmişlerdir. Bu nedenle asla güçlerini test etmelerine imkân verilmemelidir. Parkta serbestçe gezinmeleri insanlar için değil; ama diğer köpekler için tehlikeli olabilir.

Asla insana saldırmaya cesaretlendirilmemelidirler. Tanımadıkları dahi olsa tehdit oluşturmayan insanlara dostça yaklaşmaları doğaları gereğidir. Onlar gerektiğinde harekete geçen doğal koruma köpekleridir. İnsanlara gözdağı verecek bir köpek istiyorsanız bunu bir bull ve terrier ırkından çok belki Alman Çoban Köpeği ya da Rottweiler'da bulabilirsiniz. Peşinde olduğunuz bu ise iyisi mi siz hepsinden birden vazgeçin. Bu, köpek seçiminde doğru motivasyon değildir.

Onlar ne yaptıklarını bilincinde sosyal ve neşeliler. Ya siz ne istediğinizi bilmiyor olabilir misiniz?

Terrier ve Bulldog iş başında kendine güvenen ve insan yönlendirmesi gerekmeden bağımsız çalışan köpeklerdi. Bull ve Terrier'den gelen tüm ırklar da öyle. Koşulsuz itaat bekliyorsanız **Retriever**'lara ne dersiniz? Onlardan daha [inatçı](#) olmadığınızda sizi parmaklarında oynatırlar.

Tom Horner İngiliz Bull Terrieri için kitabında şunları yazmaktadır:

"Sahibi olarak bir geri zekalıyı kabul etmeyen tek köpek."

Dominant ve zeki köpeklerdir. Böyle bir köpek disiplinli ve tutarlı bir eğitim ister. Bunu dayakla sağlayamazsınız. Nasıl [sürü lideri](#) olacağınızı biliyor musunuz?

Çoğu yabancı kedilerden hoşlanmasa da birlikte büyüdüğü kediyle uyum içinde yaşayabilir.

Taciz sınırına ulaşmadığı sürece çocukların dikkatsiz hareketlerini iyi niyetle kabullendiklerinden çocuklu aileler için ideal köpeklerdir.

Sessizdirler. Nedensiz havlamazlar.

Kısa kürkleri ev içinde tüy probleminin minimum yaşanmasına imkân tanır.

Yavruların yoğun bir diş değişirme dönemi vardır. Ev eşyalarını yerli yerinde ve tek parça istiyorsanız bu dönemde yakın kontrol ve bol kemirme oyuncağı şarttır. Çenelerinin inanılmaz güçleri pek çok masum oyuncağı yutulup ciddi sağlık problemlerine neden olabilecek parçalara ayırabileceğinden aman dikkat. O çeneler de bu tür bir ayrıcalığı hak etmiyor mu sizce?

Bull terrier'in doğal insan sever yapısı onu doğru aileler için ideal köpek yapar.

Gerçek Suçlu Kimdir?

Medya Canavarı

Yıllar geçtikçe yasak olmasına rağmen Amerika'da gizli gizli köpek dövüşleri devam etti. 1960'ların sonlarına doğru bazı Pit Bull sahipleri buna bir son vermeye karar verdiler ve 1970'de köpek dövüşlerini durdurmak için Amerikan Köpek Sahipleri Birliğini (ADOA) kurdular. ADOA, Hayvan Hakları Yasasının gözden geçirilmesini sağlayarak pek çok köpek dövüşçüsünün hapse girmesine neden oldu. Bu arada kameralar köpekleri oraya koyup dövüştürenlerin yerine kan içinde birbirine kilitlenmiş köpeklerin üzerinde yoğunlaştı. Böylece bir medya canavarı doğmuştu. Canavarın adı **Pit Bull**du.

Canavar hikâyeleri heyecan vericidir. Bir geceliğine bile olsa kötüyü oynamak eğlenceli olabilir; fakat Pit Bull hakkındaki gazete başlıkları ve televizyon haberlerinin cezbediği insanlar rol yapmıyordu. **Medya "kötü bir köpek" canavar yarattığında mahallelerinde yanı başlarında bir Pit Bull'la kasılarak yürüdüklerinde bunun sert erkek imajlarını arttıracığına inanan insanlar birer tane almaya koştular.** Bu serseriler kilitlenen çenelerle ilgili hikâyeleri duyduğunda inanmakla kalmayıp böbürlenerek abartmaya da başladılar. **Kısa süre sonra uyuşturucu satıcıları, çete üyeleri ve diğer benzerleri "o köpekten" bir tane istemeye başladı.** Biyologlar bu hikayelerin gerçek olmadığını defalarca kanıtlanmasına rağmen bu insanlar uzun bilimsel makaleler yerine sadece gazete başlıklarını okuyordu. **Böylece sahibi için yaşamını tehlikeye atan bir ırk bir anda kanun dışı serserilerin maskotu oldu.**

Pit Bull ne yazık ki uzun süre aynı köpek kalamadı. **Köpek dövüşçüleri insana saldıran bir köpeğin üremesine asla izin vermemişlerdir Çoğunlukla aile bireylerinin hatta çocuklarının da yardım ettiği dövüşler sırasında rakibi hariç her hangi bir insana nedensiz saldıran bir köpek hemen ölümle cezalandırılmıştı.** Günümüzün bull ırklarının insanlara bu denli dostça yaklaşmasının en büyük nedeni de budur. **Bob Lowery** ve **Windy City Combine**'nin "**Pit Bull Terrier'de Koruma Eğitimi**" adlı makalesinde özellikle de dövüş kanından gelen Pit Bulların insana saldırmaya isteksizliğinden dolayı bu eğitimde zaman zaman başarısız olduğunu vurgulamaktadır. **Oysa, genetik ve üretim prensiplerinde bihaber bu insanlar git gide daha dengesiz ve düşmanlarına saldırtabilecekleri insana saldırgan köpekler üretmeye devam ettiler.** Onlar için hiç bir farkı olmaksızın daha sert ve daha büyük bir köpek yeterliydi. Bu nedenle Rottweiler, çeşitli çoban köpekleri melezleri dahi pit bull adıyla anılır oldu. Basın hatta bazen mahkemeler bile bu melez köpekleri pit bull olarak kabul etti.

Bu kötü köpeğin popülaritesi kolay para kazanmak isteyen pek çok sorumsuz insanı arka bahçelerinde pit bull üretmeye itti. Dengesiz karakterli anne ve babalardan üretilen, doğru şekilde sosyalleştirilip eğitilmeyen bu yavrular ya tecrübesiz ve ihmalkâr ya da o kötü köpekten bir tane isteyen insanlara düşüncesizce satıldı. Sonuç trajikti.

Gerçekte dünya çapında en az ısırın köpek olmasına rağmen ismi ve gücü onu tek bir olayla bile sürekli manşetlere sürüklüyordu. **1991 yılında Amerika'da en fazla ısırın köpek olduğu belirlenen Cocker Spaniel'i Alman Çoban Köpeği, Akita, Collie ırkları ve kucak köpekleri izlemektedir.** Aynı yılın 50,000'in üzerindeki köpek ısırma olayından çok küçük bir kısmında Pit Bull ismi geçse de yasaklanan medyatik canavar köpek olmuştur.

Bu gün medya hala canavar hikayelerine bayılıyor. Pit Bullar hala televizyon seyircilerinin ilgisini çekiyor. Bir kaç yıl önce **New York Post**'da küçük bir haber olarak bacağından fena halde ısırılan yaşlı bir adamın hikâyesi yayınlandı. Adam medyadan ilgi görmeyi başaramadı. Bir kaç gün sonra adam köpeğin bir Pit bull olduğunu söylediğinde en büyük tv kanalları bir kaç muhabirini gönderiverdi.

1980'lerde Jacksonville, Florida'da yaşlı bir kadın sabah gazetesini almak üzere dışarı çıktığında üç köpek tarafından saldırıya uğradı. Köpeklerin uyutulmasını istemeyen köpek sahibi onların safkan olduklarını söylemenin iyi bir fikir olduğunu düşündü. Polislere köpeklerin İngiliz Bull Terrier olduğunu söyledi; fakat polis, raporlarına İngiliz Bulldog yazdı. Basın ise kısaca pit bull demeyi yeğledi. Gerçeği ise sadece köpek kontrol ekipleri ortaya çıkardı. Köpekler melezi ve muhtemelen de boxer melezi.

Pit Bull haberleri sonunda bazı ülke ve Amerikan eyaletlerinde ırkın yasaklanmasına dair yasaların kabul edilmesine neden oldu. Bu kararlar zamanla başka köpek ırklarının da yasaklanabileceği konusunda endişeye düşen diğer ırk kulüplerince kampanya bombardımanına tutuldu. Koca bir ırkı potansiyel olarak "**vahşi**" olarak değerlendiren sözde uzmanlar tüm Pit bull ve Amerikan Staffordshire Terrier sahiplerini birer suçlu durumuna soktu. İnsanlar sokaklarda yollarını değiştirmeye başladı. Canavar hikâyeleri abartılarak yayılmaya devam etti.

Son 20 yıldır hiç bir ırk Amerikan Pit Bull ve Amerikan Staffordshire Terrier kadar şimşekleri üzerine çekip yanlış anlama ile karşılaşmamıştır. Sadece ırkın ismini söylemek dahi pek çok tecrübeli köpek sahibinin bile sırtından soğuk terler akmasına neden olmaktadır.

Bu iki köpeğin de dövüş için üretildiği doğrudur. İki ırk da belki de üretilmiş en güçlü köpeklerdir. İki ırkın da köpek dünyasının en güçlü çenelerine sahip olduğu kabul edilmektedir Her iki ırkın da inanılmaz derecede yüksek acı eşikleri vardır ve her iki ırkta tüm bu gücün yanı sıra mükemmel atletlerdir. Belki de en ironik gerçek, iki ırkın binlerce üyesi yıllardır köpek dövüşü ile yakından uzaktan ilgisi olmayan ailelerce tutkuyla beslenmekte olmasıdır. Bu insanlar sizlere Pit Bull ya da Amerikan Staffordshire Terrierin ne kadar sadık, zeki, temiz, sevgi dolu mükemmel karakterli köpekler olduklarını söyleyeceklerdir.

Gerçek bir aile dostu olarak beslendiğinde de savaşı istendiğinde de üzerine yoktur. Zayıf karakterli köpeklerin maddi hırslar nedeniyle üretilmesi sonucunda ne yazık ki gerçekten de Pit Bull ve Amerikan Staffordshire Terrierlerin karıştığı trajik olaylar gerçekleşmiştir; ama bu köpekler kesinlikle ırkın gerçek karakterini sergileyen köpekler değildir.

Her köpek sahibinin izin verdiği hayvana dönüşür.

Her köpek sahibine benzer.

Ya Diğer Irklar?

Dikkatler belirli bir ırkın üzerinde yoğunlaştığında benzer; fakat tamamen farklı birer profil çizen örneklerin olabileceği çoğu kişinin aklına gelmez. **Amerikan Pit Bull Terrier**'in adı kalıtsal olarak "**vahşiye**" çıktığında onla bir zamanlar farklı ülkelerde de olsa benzer geçmişi paylaşmış ırkların izlediği yol çoğu kişi tarafından görmezden gelinmeye başlandı.

Yapılan yanlış, köpek ırklarının korunmak istenen fiziksel ve zihinsel özelliklerini kalıtsal bir miras haline getirmede faydalanılan "seçici üretim prensiplerinden" uzaklaşmada yatmakta.

Amerikan Pit Bull Terrier de olmak üzere pek çok benzer ırkın atası olan "**Bulldog**" nasıl olup da modern "**İngiliz Beyefendiliğinin sembolü**" olabilmıştır? Sadece istenen yumuşak başlı ve dengeli karaktere sahip köpekler üretim programlarında kullanılmıştır. "**Boxer**", Almanya 'da boğa-köpek ve köpek-köpek dövüşleri için üretilmemiş midir? Aynı köpek nasıl olup da şimdinin nazik ve oyunbaz çocuk bakıcısına dönüşmüştür? Cevap ya da yöntem aynıdır. **Boston Terrier, Dogue de Bordeaux, Staffordshire Bull Terrier** ve **İngiliz Bull Terrier** güvenilir aile köpekleri arasında üst sıralara nasıl yükselmektedir? Cevap hala aynıdır.

Doberman ırk olarak ilk ortaya çıktığında oldukça kolay harekete geçen agresif bir köpekti. Onu bu günün duyarlı ve dengeli köpekleri yapan yine seçici üretimdir.

Danua Avrupa'da ilk ortaya çıktığında vahşi hayvan avından savaş köpeğine kadar geniş bir görev yelpazesine sahipti. Nasıl olur da bu asil görümlü köpekler modern "**kibar devlere**" dönüşmeyi başarmıştır?

Yukarıda bahsedilen görevler bu ırkların doğal olarak insana saldırgan bir geçmişten geldikleri anlamına gelmemektedir tabii ki. Altını çizmek istediğim seçici üretimin bu ırklar üzerindeki başarısının nasıl Amerikan Pit Bull Terrier söz konusu olduğunda bilinçsizce tersine çevrildiğidir.

İngiliz Pirene Dağ Kulübünden bir üretici, Pirene Dağ Köpeklerinin anavatanları Fransa'da özellikle de doğal ortamlarında daha saldırgan ve tetikte olduğunu, İngiltere'de ise show ve ev köpeği olarak kullanımları nedeniyle bu tarihi sürü bekçisini daha kontrol edilebilir ve tolerans sahibi bir ırka dönüştüğünü söylemişti. İki farklı ülkedeki aynı ırkın seçici üretim ile mizaç farklılaşması yukarıda verilenler gibi daha verilebilecek pek çok örnekten biridir. Muhtemelen Türkiye ve yurt dışında üretilen ve eğitilen **Kangallar** için de aynı şey geçerli olmak üzeredir.

Bull ve terrier ırkları akla geldiğinde çağrışım yapan potansiyel olarak saldırıya programlanmış bir makine mi yoksa saldıracak olursa ciddi hasara yol açabilecek bir köpek midir? İkincisiyse bunu başarabilecek sayısız fiziksel olarak güçlü ırk söz

konusudur ve bull ve terrier ırkları birer istisna değildir. Birincisiyse sadece bir önyargı, vahşi canavar hikâyesinin teatral aldatmacasıdır.

Yaşadığımız dünya nedensiz insana hatta diğer hayvanlara saldırganlık gösteren ev hayvanlarını tölere etmemede haklıdır. Hayvanlara olan saldırganlık bir yere kadar anlayışla karşılanırsa da nedensiz insana saldıran bir köpek ya bu şekilde olacak şekilde üretilmiş ya da eğitilmiştir. Üretilen köpeklerin sorumluluğu kesinlikle önce üreticilerin sonra da onu yetiştirenlere aittir.

Üretimde kullanılacak köpekler insanlarla iyi geçinen, kendine güvenen ve neşeli, sosyal hayvanlar olmalıdır. Tüylerin rengi kadar karakter de ebeveynlerden geçer. Her ne kadar yavru boş bir sayfa olarak doğsa da sayfanın kalitesi kesinlikle kalıtsaldır.

"Saldırgan Bir Köpek" Nasıl Elde Edilir?

Köpek almaya karar verdiğimizde hepimizin kafasında nasıl bir köpek istediğimize dair çeşitli fikir ve beklentiler olabilir. Bu doğaldır, ancak erişkin olduğunda bu davranışları sergileyecek bir yavruyu seçmek ve onu doğru şekilde büyütmek herkesin kolayca yapabileceği bir şey değildir. Aslına bakarsak bu süreç ve sorumlulukları çocuk yetiştirmekten çok da farklı değildir. Köpeğin sahibinden başka kimseye kendini sevdirmemesi ya da yanında etrafa gözdağı verecek bir köpekle sokakları arşınlama gibi taleplerden yola çıkıldığında iş endişe verici boyutlara ulaşabilir.

- Özellikle de ilk dört ayında erişkin hayatında karşılaşacağı her yaştan ve tipten insan, hayvan ve diğer ortamlardan uzak tutulan ya da etkileşimi doğru şekilde kontrol edilmeyen (sosyalizasyon eksikliği),
- Başta oyun için de olsa saldırmaya cesaretlendirilen,
- Kontrol edilemeyen sert oyunlar oynamasına izin verilen,
- Dominant bir yavruyu nasıl kontrol edeceğini bilmeyen iyi niyetli ama tecrübesiz kişilerce disiplinsiz bir sevgi çemberinde büyütülen ve hayatın sınırları doğru yöntemlerle öğretilmeyen köpekler erişkin olduklarında saldırganlaşmaları kaçınılmazdır.

Saldırganlığın kalıtsal bazı nedenlere (idiopatik, korku nedenli saldırganlık vs) bağlı olmasının yanı sıra çoğu köpek öğretildiği ya da fırsat verildiği için saldırganlığı seçer.

Böylece sürekli gözünüzün üzerinde olması gerektiği, gerçek ve dengeli bir dost gibi yanınızda gezdiremeyeceğiniz bir köpek probleme sahip olursunuz.

Bu köpekler çok yaşamaz. Çünkü uzun yaşamalarına izin verilmez. Kendilerine ve çevrelerine hayatı zehir ettiklerinden kısa sürede uzak bir çiftliğe vs verilip meçhule gönderilirler. Kim patlamaya hazır bir silahla birlikte olmak ister ki? Tetiğe basan parmak hep kendini temize çıkarır. Sorun olduğunda falanca ırkın ne kadar saldırgan olduğunu anlatır durur.

"Saldırgan bir köpek" en kolay yoldan işte böyle elde edilir.

Tüm bu anlatılanlarda hala köpeğin kendinden direkt olarak kaynaklanan bir probleme rastlamadık. Ya siz?

Sert Mizacın Değerlendirilmesi:

Dominantlık, Saldırganlık ve vahşilik arasında fark vardır.

Belirli alanlarda çalışan insanlar kendilerinin bildiği terimlerin işin ehli olmayan insanlarca yanlış kullanılmasına engel olamayabilir. Tanımların doğru yapılması teşhisleri, dolayısıyla da sorunlarla akılcı yolla başa çıkmaya fırsat tanır.

KARAKTER

Köpeğin karakteri onun diğer insan ve hayvanlara olan genel tavrıdır. Karakter kalıtsal olmasına rağmen çevresi tarafından büyük ölçüde etkileşim halindedir. Dominant karaktere sahip bir yavru, sahibinin tutumuna ve onu eğitebilme yeteneğine bağlı olarak kendine güvenen ve dışa dönük bir köpek olabileceği gibi çevresini domine eden ve saldırgan bir köpeğe de dönüşebilir.

SOSYALLEŞME

Sosyalleşme yavru köpeklerin diğer canlılar ve yeni durumlara alışması ve uyumlu davranmasının öğretilmesidir. En basit haliyle, resesif bir yavru beton kennel ortamı dışında hiç bir yüzeyde yürüme imkânı tanınmadıysa diğer zeminlerde hareket etmekten korkabilir ya da dominant bir yavru erken yaşta etrafta bağırsan kısa boylu insanlara alıştırmadıysa çocuklara karşı saldırganlık gösterebilir.

SALDIRGANLIK

Saldırgan davranış, genellikle uyarı hırlaması ya da vücut dilinin sertleşmesiyle başlayan daha sonra dişlerin de devreye girdiği bir çeşit saldırı olarak kendini gösterir. Köpekler bölgelerini ya da sahip oldukları şeyleri korurken hayvan ve insanlara karşı saldırganlık gösterebilirler. Saldırganlığın nedenleri kolaylıkla tanımlanabilmesine rağmen diğer canlıların hayatını tehdit edici noktaya gelebileceğinden bu davranış kesinlikle kontrol altına alınmalıdır.

DOMİNANLIK

Dominant davranışlar bazı ırkların yanı sıra bağımsız köpeklerde gözlemlenebilir. Dominant köpeklerin istediklerini elde etme konusunda inanılmaz bir kendine güvenleri vardır. Dominant köpekler çocuklara itaat etmeyi reddeder ve yumuşak huylu erişkinleri sert bir bakış, hırlama ya da kısa bir vücut kontrolü ile hakimiyetleri altında tutarlar. İtaat eğitimi ile bu davranış kontrol altına alınarak köpeğin liderliğini görmezden gelemeyeceği hatırlatılmalıdır.

RESESİFLİK

Resesiflik davranışlar, çekingenlik ve diğer insan ve köpeklere kolaylıkla boyun eğme olarak kendini gösterir. Resesif köpekler heyecanlandıklarında ya da korktuklarında idrar dahi kaçırabilirler. Orta derecede resesif köpekler azarlandıklarında kendilerini güvende hissetmek için sahipleri ile fiziksel kontak içinde olmaya gereksinimleri vardır. Şiddetli resesif köpekler göz kontağından kaçır ve özellikle çocuklar tarafından köşeye sıkıştırıldıklarında korkudan ısırabilirler. Resesif köpeklerin hafif bir disipline, ve bol miktarda kendine güven kazandırılmasına gereksinimi vardır.

VAHŞİLİK

Vahşilik, diğer hayvan ve insanlara nedensiz saldırı olarak tanımlanabilir. Ne yazık ki dominantlık, saldırganlık, resesif saldırganlık (korku kaynaklı ısırma) ve vahşilik arasındaki farkı görmek çoğu insan için güçtür.

YAVRULAR

Davranış, 0-10 arası bir değerlendirme skalasında ifade edilse resesiflik 0-5 arası; dominantlık ise 6-8 arasında bir yer teşkil eder. Aşırı çekingenlik 2, korku 1, saldırganlık 9 ve vahşilik 10'dur. Yavrular orta derecede resesif ve dominantlık arasında gidip gelebilir. Üretici dominant bir yavruyu sakinleştirerek ya da resesif bir yavrunun kendine güvenini güçlendirerek ürettiği yavruları yeni hayatlarına uygun şekilde hazırlayabilir.

Sahiplerinin ellerini dişleyen bir yavru ne saldırgan ne de vahşidir. Ancak muhtemelen dominanttır ve bu davranışların kabul görmeyeceği ona uygun yöntemlerle öğretilmelidir. En önemlisi de dominant yavruların oynarken aşırı heyecandırılmaması ve ısırmadan oynadığında ödüllendirilmesidir.

Yavrulara bu davranışları nedeniyle asla bağırılmamalı ya da fiziksel olarak cezalandırılmamalıdır. Bağırma heyecanı arttırırken vurmak köpeği saldırganlığa ya da korkuya yöneltebilir.

Kardeşlerine hırlayıp havlayan bir yavru onlara saldırmaktan çok baskın karakterini kabul ettiriyordur. Yavrular bu durumda nadiren birbirlerini incitirler. Bu durumda birbirlerini çok sık göreceklere kendi aralarında hiyerarşik bir sürü düzeni kuruncaya kadar fazla müdahale etmemek daha akıllıcadır.

Pek çok köpek ırkı, özellikle iş köpekleri ve terrierler, dominant karaktere sahiptir. Bazı insanlar bu ırkların yavru ya da genç köpeklerinin sergilediği her türlü haylaz itiş kakışı saldırganlık ya da vahşilik kanıtı olarak görür; ama gerçekte yanılırlar. Ne yazık ki, iddiaları ile akıllara bir kaç ırk hakkında yanlış resimler çizilmesine neden olmaktadır. Dominant karakterli ırklar, mülkleri, insanları ve çiftlik hayvanlarını koruma, donmuş tundralarda kızak çekme ve vahşi av hayvanları avlama görevlerini yerine getirebilmek için bağımsız, cesur ve zeki olarak üretilmişlerdir.

Dominantlık bu özelliklerin bir yan ürünüdür. Saldırganlık ve vahşilik anti-sosyal ya da dengesiz davranış ile ilintilidir.

Resesif karakterli ırklar en fazla aranan aile köpekleridir. Bu ırklar insanla ve muhtemelen diğer hayvanlarla da uyum içinde çalışmak için üretilmiştir ve bu nedenle insanın üstünlüğünü kolaylıkla kabul ederler.

Sonuç olarak, bazı ırklar genel olarak dominant olmalarına rağmen bireyler arasındaki dominantlık ve resesiflik arasında hala daha farklar vardır. Örneğin, dominant bir Akita ya da Rottweiler, dominant bir Labrador Retriever'dan çok daha fazla otoriterdir. Bunun yanı sıra, resesif bir Labrador, resesif bir Akita ya da Rottweilera kıyasla doğal olarak daha hassas ve yumuşak huyludur.

Hayvana Saldıran İnsana da mı Saldırır?

Bir köpeğin diğer hayvanlara karşı sergilediği saldırganlık onun insanlara da aynı şekilde saldıracağı anlamına gelmez. Çünkü bu iki davranış beyinde iki ayrı merkezce kontrol edilir. Öyle olsaydı pek çok köpek ırkının vahşi hayvan avından dövüslere kadar uzanan üretim amaçları çerçevesinde ipin ucunu kaçırdığından bu gün nesillerinin tükenmesine izin verilmek zorunda kalırdı.

Aksine bu özellikleri dost ve düşmanı ayırt etme ve öfkelerini sıkı kontrol ederek sadece gerçek düşmanlarına yönlendirebilme yeteneklerinin şaşırtıcı bir şekilde gelişmesini sağlamıştır. Her hangi bir köpeğin dik dik bakan başka bir köpeğe karşı diş göstermesi onun aynı rahatlıkla insanlara da saldıracağı konusunda garanti değildir. Köpek tabii ki insana da saldırabilir; ama bunu bir kediye yaptığından farklı bir gözle yapar.

Yaban domuzu avında kullanılan Amerikan Bulldog ya da Dogo Argentino, porsuk ve tilki avında kullanılan pek çok terrier ırkı eğer iş köpeği olarak kullanılabilirdilerse başarıları sadece ne kadar iyi av yaptıklarında değil aynı zamanda birlikte korkmadan çalışılabilirliklerinde de yatmaktadır. Kimse öfkelerini kontrol edemeyen bir köpekle çalışmak istemez. Kangal'ı alalım. Kurda ya da bölgesinde tehdit olarak gördüğü diğer köpeklerle kavgaya tutuşması onu köydeki insanlar için de bir tehdit unsuru yapmaz. Kaldı ki tasmasız çalışan bir köpek bunun ayrımına çok iyi varmalıdır.

Bull ve terrier ırklarında da geçmişte aynen bu nedenle öfkelerini sadece diğer köpeğe yönlendirmeleri ve kavganın en ateşli anında bile dönüp insanlara saldırmamaları büyük önem taşıyordu. Hatta Pit Bull için insana saldırganlık onun için ölüm demekti.

Bull ve terrier ırkları bu nedenle doğuştan insana saldırgan ırklar değildir. Bu yönde eğitilmeleri ya da dengesiz anne-babadan üretilmeleri gerekir.

Kimden Alınmalı

En sağlıklısı elbette ki ülkesinin bağlı olduğu köpek kayıt organizasyonunun regülasyonlarına uyan bir üreticiden yavruların kardeşler arasındaki iletişimi, anne ve babasının karakteri ve doğru sosyalleştirilmeye başladıkları ailenin üretici olarak ırka genel yaklaşımı değerlendirilerek almaktır. Fiziksel olarak ideal her zaman sağlanmasa da aile için seçilen her yavru mükemmel karaktere sahip olmak zorundadır. Bu konuda gerektiğinde o şirin yavruya hayır demekten çekinmemelisiniz.

Sonuç ve Tavsiyeler

Bull ve terrier ırklarının ortaya çıktığı 19. yüzyıldan bu yana çok şey değişmiştir. 200 yıldan fazla bir süre içinde bu köpekler İngiltere’de Staffordshire Bull Terrier, Bullterrier ve Minyatür Bullterrier; Amerika’da ise Amerikan Pit Bull Terrier, Amerikan Staffordshire Terrier ve Boston Terrier adıyla farklı isim ve standartlarda ayrı ırklara dönüşmüşlerdir. Nasıl tüm av köpekleri ya da çoban köpekleri tek bir ırk değilse bull ve terrier ırklarının da birinin hepsi olmadığı iyi anlaşılmalıdır.

Dövüş köpeği ya da o kandan gelen köpeklerin artık show versiyonları da olsalar bilinmelidir ki bu köpekler tarihlerinde hiçbir zaman insana saldırganlık göstermek amacıyla üretilmemişlerdir. Hatta dövüştükleri dönemlerde insana saldırgan köpekler hemen yok edilmiştir. Çünkü bu köpekler pek çok kişinin görev aldığı dövüşler sırasında insanlarla %100 güvenilir olmak zorundaydılar. Sık sık el değiştirmeleri de onları insan yaşamına kolay adapta olabilir bir hale getirmiştir. Ayrıca bu köpekler akşam eve geldiğinde hala insan ailesinin bir parçası olarak görülüyor ve çocuklar dâhil aile bireyleri ile birlikte yaşıyorlardı.

Bahsi geçen hiçbir ırk 1980’lere kadar topluma bir tehdit olarak görülmemiştir. Ta ki dövüşler medyanın ilgisini çekinceye ve medya bu köpekleri sadece ringdeki görüntüleri ile haber yapmaya başlayınca kadar. Bunu varoşlarda yaşayan sözde afili delikanlıların, çete üyelerinin, uyuşturucu kaçakçılarının bu köpekleri statü köpeği olarak himayelerine almaları izlemiştir. Popülerliği artan bu sözde canavarları dikkatsizce üreten tüm merdiven altı üreticileri yavruları bu köpeklerin gerçek karakterini anlamayan kişilere sorumsuzca satarak popülasyonu orantısızca artmasına neden olmuşlardır. Eskiden üretim için insana dost karakter şart koşulan bu köpekler bu insanlar tarafından umursamazca dengesiz karakter için üretilmeye başlayınca kazalar ortaya çıkmaya başlamıştır. Ama hala daha dünyanın en çok ısırılan köpeği Alman Çoban Köpeği olmasına rağmen tek bir pitbull (melezi hatta benzeyeni bile olsa) gazeteleri her köpek ırkından daha çok meşgul etmektedir. Gerçeği değil de skandalı paylaşan medya köpeğin gerçek karakterini ve onla huzur içinde yaşayan on binlerce aileyi es geçip sadece yanlış kişiler ve onların elindeki bir avuç köpeğe odaklanmaktadır. Bu da kamuoyunun doğru şekilde bilgilenmesine değil daha çok korkmasına neden olmaktadır.

Bugün bull terrier 1800’lerin ortalarından beri dövüştürülmemektedir. Maceraperestler ve bir deneyelim bakalım diyenler dışında sevenleri onu her zaman bir aile köpeği olarak görmüştür. Staffordshire Bull Terrier İngiltere’nin en yaygın beslenen aile

köpeği listesinde her zaman ilk beştedir. Minyatür Bullterrier zaten 35 cm'in altındaki boyuyla asla topluma tehdit oluşturmamıştır. Boston Terrier'in dövüş geçmişi artık hatırlanmamaktadır bile. Amerikan Staffordshire Terrier, köpeklerinin ismini dövüşlerle anılmasını istemeyen severlerce nerdeyse bir asırdır pitbul'un show versiyonu olarak üretilmektedir. Bu grup içinde ne yazık ki hala dövüşler ya da benzer aktivitelerde cesareti sınanan işte bu son iki ırktır; ancak bu köpekler aynı bir Alman Çoban Köpeği, Rottweiler, Doberman ya da Kangal gibi daha erkeksi bir kişisel duruşa ihtiyaç duyan ve köpeğini ya kasten saldırganlaştıran ya da eğitmeye bile tenezzül etmeyen kişilerin elinde toplumsal bir tehlikeye dönüşmektedirler. Sorumlu aranıyorsa her zaman tasmanın diğer ucuna bakılmalıdır. Görmezden gelinmemesi gereken bir diğer nokta da bu özel ırkların karakterini iyi anlamayan, dominant karaktere sahip benzer herhangi bir ırkla daha önceden tecrübesi olmayan kişilerin ne kadar iyi niyetli olsalar da onları doğru yönlendirmedeki zaman zaman başarısızlıklarıdır. İster bull ve terrier ırkları isterse de başka koruma ırkları olsun bu köpekler kişisel imaj için değil oldukları köpeğin sorumluluğunun bilincinde kişilerce sahiplenilmelidir.

Bu ırklar eğer geçmişteki gibi insan sever anne-babadan üretilmeye ve onların doğasını anlayan aileler tarafından yetiştirilmeye devam edilirse olası sorunlar büyük ölçüde önüne geçilecektir. Kaldı ki bu ırkların çok büyük bir çoğunluğu zaten sorumluluğunun bilincinde ailelerin evlerindedir. Yasaklamalar bu masum köpekleri ailelerinden etmekten başka bir amaca hizmet etmeyecektir.

Bunun için köpeklerin Köpek Irkları ve Kinoloji Federasyonu'na (KIF) kaydının yapılması ve sadece uzman hakemlerce değerlendirildikten sonra üretim izni verilmesi tavsiye edilebilir.

Bir köpek fiziksel yapısını ve dişlerini yakından elle kontrol edilmesine izin veriyorsa zaten kendine güvenen, sosyal ve insana doğal saldırganlığı olmayan bir bireydir. Ayrıca karakter testi için ABD ve Avrupa'da yapılan İyi Köpek Vatandaş Testi'nin Türkiye'deki versiyonu olan Sosyal Köpek Testi, köpeklerin çeşitli sosyal ortamlarda verdikleri tepkiler ve sahibiyile uyumunu belgeleyebilecek önemli bir veri olarak görülebilir. Bu belgeyi alan köpek asla sorun teşkil etmez anlamına gelmese de köpeğini iyi sosyalleştirmiş, toplum hayatına alıştırmış ve eğitimle kontrol altına almış bir kişi prensip olarak köpeğini sorun yaratabilecek noktalardan da uzak tutacaktır. Kaldı ki her saldırı köpeğin dengesizliğinden kaynaklanmamaktadır. Köpekler çeşitli nedenlerden ısırabilir. Bunun değerlendirmesi uzmanlarca doğru şekilde yapılmalıdır.

Bu tür bir yaklaşım sorumluluğu köpeğin kendinden alıp direkt sahibine yükleyecektir. Hiçbir köpek şu ya da bu ırka mensup olduğu için doğuştan tehlikeli olmamıştır. İnsanların çevrelerinde tehdit oluşturan bir köpek gördüklerinde sorumluluğun tamamen sahibinde olduğu onun bu hale gelmesine sadece bir "insanın" neden olabileceği anlamaları sağlanmalıdır. Bu çok önemli bir noktanın anlaşılmasına imkan verir:

- Kötü köpek yoktur kötü köpek sahibi vardır. Bir köpek kontrol dışına çıktıysa insanlar gözlerini köpeğin ırkına değil tasmaşını tutan kişiye çevirmelidirler.

Politik olarak belirli ırkların yasaklanması göz boyayıcı bir hareket olarak görülmelidir. "Sizi kötü köpeklerden "biz" kurtarıyoruz" hamlesi gerçekte ilgilenmeyen bazılarının alkışını toplarken onlar için beslenmesine ve üretilmesine izin verecekleri bu köpek ırklarını daha sonra takip etmekten çok daha pratik bir çözümdür. Kaldı ki dünyanın hiçbir yerinde bu konuda bir tutarlılık gözlenmemektedir. Yasaklar daha çok tepkisel olarak gelmiştir. Ailelerin elindeki masum köpekler toplanıp uzak bir yerlerde kafeslere kapatılıp sonra da uyutulurken zaten köpeğini parklarda dolaştırmayı aklından bile geçirmeyen diğer sözde köpek sahipleri kapalı gizli köşelerde kanunsuz aktivitelerine devam etmiştir. Bu yasaklar mahalle arasında dolaşan statü köpeği meraklıların dikkatini sadece başka ırklara yöneltmeye itmiştir. Yasaklar gerçek sorumluları görmezden gelecekse kaç köpek ırkını daha kapsayabilir ki?

Peki bu yasaklar sanıldığı gibi halkı sözde tehlikeli köpek ırklarından korumuş mudur? Hayır. Kanunların çıkarılmasını takip eden yıllarda pek çok Avrupa ülkesi bu yasakların amacına hizmet etmediğini aksine sahipler sorumlu tutmadıkları sürece köpekleri kontrol etmeye çalışmanın hiçbir işe yaramadığını belgelemiştir.

- 1996'da İskoçya'da yapılan bir araştırma Tehlikeli Köpek Yasası öncesi ve sonrası dönemi karşılaştırmış ve yasaklanan köpeklerin köpek ısırma olaylarının sadece çok küçük bir yüzdesini oluşturduğunu ortaya koymuştur. Araştırma Alman Çoban Köpeği ve melez köpeklerin saldırılarının %24.2 ve %18.2'sini oluştururken bahsi geçen yasaklı ya da sınırlandırılmış ırkların sadece saldırıların %6.1den sorumlu olduğu ortaya çıkmıştır.
- 2002 Eylül ayında Berlin İdari Mahkemesi, Aşağı Saksonya'daki 14 ırkı kapsayan listeyi geçersiz kılmıştır. Karar Esther Schalke, PhD, DVM'nin yaptığı araştırmaya dayandırılmıştır. Araştırmaya göre ırk yasaklamaları toplumdaki güvenliği arttırmamıştır.
- İtalyan Sağlık Bakanı Francesca Martini hükümetin 2003 yılında getirdiği tehlikeli köpekler yasasını 2009'da köpek ısırma vakalarında hiçbir azalma olmadığı için tamamen kaldırıldığını duyurmuştur. Bunun yerine yeni köpek sahiplerine verilecek kursları da içeren köpeklerin değil sahiplerinin sorumlu tutulduğu bir sisteme geçilmiştir.
- 2006'da Avustralya'da yapılan "Tehlikeli Köpekler Kanunu ve Pit Bull Terrier: Kanun haklı çıktı mı?" adlı araştırmada Pitbullların topluma tehdit oluşturdukları teorisini desteklemek üzere Amerika'da toplanan verilerin metodolojik olarak hatalı olduğu sonucuna varmıştır. Araştırma ayrıca pitbullun tek başına tehlikeli bir ırk olmadığı ve ilgili kanunun onun saldırı istatistiklerine dayanılarak haklı olarak çıkarılmadığının altını çizmiştir.

- 2007 yılında İspanya’da yapılan bir araştırma Tehlikeli Köpekler Kanununun çıkmasından 5 yıl sonra köpek ısırma vakalarının sıklığını karşılaştırmıştır. Araştırma şu sonuca işaret etmektedir: Köpek ısırma vakalarında hiçbir azalma yaşanmamıştır. Dahası tehlikeli köpek kabul edilen ırkların karıştığı vakalar kanun çıkmadan önce ve çıktıktan sonraki verilerle karşılaştırıldığında %4’ün de altında kalmaktadır.
- 2008 yılında Hollanda Tarım Bakanı Gerda Verburg tehlikeli köpekler kanunun aslında toplumu hiç de korumayan sadece köpek ırklarına yönelik zalim bir kanun olması nedeniyle kaldırıldığını açıklamıştır. Sadece ırkına ya da görüntüsüne bakılarak bir köpeğin otomatikman suçlu görülmesi yerine davranışlarından sahibinin sorumlu tutulacağı bir anlayış benimsenmiştir. Hollanda hükümeti belirli ırkların yasaklı olduğu 15 yıl içinde köpek ısırma oranlarında hiçbir azalma yaşanmadığının altını çizmiştir.
- 2008 Haziran ayında , 1991 tarihli İngiliz Tehlikeli Köpek Yasası üzerine bir rapor yayınlanmıştır. Bir sigorta şirketi tarafından yapılan araştırmaya göre son 10 yılda köpek ısırıkları nedeniyle hastaneye yatırılan insanların sayısı neredeyse %50 artış göstermiştir. Bu araştırma 1991’den beri uygulanan ırk yasaklamalarına rağmen köpek ısırma vakalarındaki gözle görülür artışa dikkat çekmektedir.

Ne yapılabilir?

Kanada, Calgary modeli örnek alınabilir. Irkı değil davranışı cezalandıran yeni kanuna göre köpekler kayıt altına alındıktan sonra toplum içinde neden oldukları her huzur bozucu davranışın cezasını maddi olarak sahipleri ödemektedir. Araştırmalar ısırılma vakalarının şimdiden %70 düştüğünü göstermektedir.

Benzer bir çalışmayla okullarda sadece bir saatlik “köpek ve güvenlik” isimli bir ders ile çocukların ısırılma vakaları Calgary’de olduğu gibi %80’lere kadar düşürülebilir.

Köpekler kanunun belirttiği noktalar dışında tasmasız dolaştırılmamalıdır.

Köpeğinin neden olduğu her türlü zarardan sahibi sorumlu tutulmalıdır. Araştırmalar göstermiştir ki ısırma vakalarının çoğu sorumsuz köpek sahiplerinin kontrolsüz köpekleri tarafından gerçekleştirilmektedir.

Hayvan istismarı ve köpek dövüşü cezaları kusurdan gerçek suç kategorisine çıkarılmalıdır. Köpeğine doğru bakmayan, ilgilenmeyen, eğitimine zaman harcamayan kişiler bunun bedelini ödemelidir. Sadece ihmal ve istismar edildiği için saldırganlaşan köpeklerin sorumlusu ait oldukları ırk değil sahibi olduğu kamuoyuna iyi açıklanmalıdır.

Köpek üreticilerinin kayıtlı ve ulusal köpek kayıt organizasyonunun regülasyonlarına uygun üretim yaptığından, mikroçipli yavruların doğru ailelere sahiplendirildiğinden emin olunmalıdır. Bu konuda bir kanun çıkarılacak bir kanun yaptırım gücüne sahip olacaktır.

Eğer her köpek sahibine benzerse bunun sorumluluğunu bırakalım sahipleri olan bizler taşıyalım.

.....

Videolar:

Pitbull ve çocuklar:

<http://www.youtube.com/watch?v=17lvKjwV4xY&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=XbifienSwdY&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=6KnwJcElaTQ&feature=related>

Staffordshire Bull Terrier ve Çocuklar:

<http://www.youtube.com/watch?v=nWSoVbYJbTc>

http://www.youtube.com/watch?v=odi0XI-4_g&feature=related

Bullterrier; çocuklar ve diğer hayvanlar:

<http://www.youtube.com/watch?v=vKp4bllOZJY&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=gTkuw--7f0A>

http://www.youtube.com/watch?v=9ngPCKC_liU&feature=related

<http://www.youtube.com/watch?v=OjDD-n-0x30&feature=related>